

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**«ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В
УПРАВЛІННІ ОРГАНІЗАЦІЄЮ»**

(для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальності
8.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні організацією» (для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальності 8.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: М. Ю. Карпенко, В. Б. Уфимцева. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 23 с.

Укладачі: М. Ю. Карпенко, В. Б. Уфимцева

Рецензент: доцент кафедри прикладної математики і інформаційних технологій, канд. фіз.-мат. наук О. Б. Костенко

Затверджено на засіданні кафедри ПМ і ІТ,
протокол № 14 від «23» травня 2012 р.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
2.1. Структура, призначення й характеристика навчальної дисципліни та розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	10
2.2. Зміст дисципліни	11
2.2.1. Тематичний план дисципліни	11
2.2.2. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	15
2.2.3. План лекційного курсу.....	16
2.2.4. План лабораторних занять.....	17
2.2.5. Індивідуальні завдання	18
2.3. Самостійна робота студента.....	19
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту	20
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення.....	21
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ.....	22

ВСТУП

Згідно навчального плану «Інформаційні системи і технології в управлінні організацією» є нормативною дисципліною підготовки за спеціальністю спеціалістів галузі знань 0306 «Менеджмент» за спеціальністю 8.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування».

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні організацією» розроблена на основі чинних документів:

- ГСВОУ Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста напряму підготовки 030601 – «Менеджмент», 2011 р.;
- ГСВОУ Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму підготовки 030601 – «Менеджмент», 2011 р.;
- Навчальний план підготовки спеціаліста за спеціальністю 8.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування», 2011 р.

Програма ухвалена кафедрою Прикладної математики та інформаційних технологій (протокол № 14 від 23 травня 2012 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета: формування у майбутніх менеджерів знань і навичок щодо сучасних інформаційних систем і технологій, їх раціонального використання, а також практичних навичок ефективного використання сучасних інформаційних технологій у процесі здійснення управлінської діяльності в організації.

Завдання: теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- сутності інформаційних систем та їх значення в управлінні сучасними організаціями;
- сучасного стану і тенденцій розвитку інформаційних технологій;
- методології розроблення інформаційних систем, визначення їх якості та ефективності;
- основних засад управління інформаційними ресурсами та технологіями;
- стратегічної та оперативної спрямованості інформаційних технологій у бізнесі;
- формування інформаційної структури на підприємстві;
- використання інтегрованих автоматизованих інформаційних систем у бізнесі;
- типологія управлінських інформаційних систем;
- розвитку і запровадження в організації систем підтримки прийняття рішень;
- визначення основних характеристик експертних систем;
- використання технологій штучного інтелекту в управлінні організаціями;
- використання Інтернету в управлінській діяльності керівних кадрів; застосування електронної комерції у практичній діяльності організації;
- здійснення електронних платежів та забезпечення їх безпеки;
- створення та використання в організації інформаційних локальних та регіональних мереж Інтранет та Екстранет;
- а також практична підготовка та вміння:
- робота у конкретних автоматизованих інформаційних системах, що використовуються в сучасних організаціях;
- прийняття управлінських рішень на підставі інформації, отриманої за допомогою автоматизованої інформаційної системи.

Вивчення дисципліни включає лекційні (аудиторні) та практичні заняття, що забезпечує закріплення теоретичних знань, сприяє засвоєнню практичних навичок використання інформаційних систем в управлінні підприємством (організацією) в ринкових умовах, допомагає в розвитку системно-аналітичного мислення.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця відображено в таблиці. 1.

Таблиця 1.1 – Перелік дисциплін, з якими пов'язане вивчення дисципліни «Математичне програмування»

Дисципліни, що <i>передують</i> вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких <i>спирається на</i> дану дисципліну
Вища математика Інформатика	Стратегічний менеджмент, Фінансовий менеджмент Інноваційний менеджмент Інвестиційний менеджмент

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією
(108/3)

ЗМ 1. *Етапи розвитку, сутність, типологія, планування ІС у менеджменті організацій. Системи ППУР. Корпоративні ІС. Мережеві технології ІС*
(54/1,5)

Уведення до інформаційних систем в управлінні організацією. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією

Типологія інформаційних систем у менеджменті організацій

Планування розвитку управлінських інформаційних систем

Управління інформаційними системами в організації

Системи підтримки прийняття управлінських рішень

Корпоративні інформаційні системи

Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет

Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях

ЗМ 2. *Автоматизовані системи обробки й аналізу даних. Математичне й програмне забезпечення АСОІ.*
(54/1,5)

Безпека інформаційних систем

Автоматизовані системи управління, оброблення та аналізу інформації

Технології оброблення інформації

Математичне та інформаційне забезпечення автоматизованих систем аналізу інформації

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості)	Типові задачі діяльності, у яких використовуються вміння та знання	Виробничі та соціальні функції, до яких відносяться типові задачі діяльності
1.1.1. Проводити аналіз і розрахунок економічних показників діяльності використовуючи стандартні методики; 1.1.3. Обґрунтовувати програму виробництва і обсяги діяльності з урахуванням особливостей застосування натуральних та вартісних показників у різних галузях і використовуючи стандартні методики; 1.1.5. Аналізувати та планувати обсяг випуску (реалізації) продукції, її асортимент (номенклатуру) на середньостроковий період	1.1. Розроблення тактичних та оперативних планів поточної діяльності	Планувальна
1.2.1. Розраховувати ефективність використання ресурсів на основі стандартних методик, обґрунтовувати шляхи економії ресурсів 1.2.3. Оцінювати джерела забезпечення підприємства всіма видами ресурсів	1.2. Планування потреби у ресурсах (матеріальних, фінансових, трудових)	Планувальна
2.7.1. Виробляти пропозиції щодо складу та змісту задач управління використовуючи інформацію про стратегії підприємства; 2.7.2. Розраховувати трудовитрати на виконання управлінських завдань виходячи з алгоритмів вирішення задач управління	2.7. Вибір і здійснення раціональних форм організації і управління	Організаційна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. *Вовчак І.С.* Автоматизовані системи менеджменту: основні положення, методичні рекомендації по проектуванню та впровадженню / І.С. Вовчак.- Тернопіль: Астон, 1998.
2. *Вовчак І.С.* Інформаційні системи та комп'ютерні технології в менеджменті / І.С. Вовчак. - Тернопіль: Карт-бланш, 2001.
3. *Гордієнко І.В.* Інформаційні системи і технології в менеджменті : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / І.В. Гордієнко. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : КНЕУ, 2003. - 259 с.
4. *Гужва В.М.* Інформаційні системи і технології на підприємствах : навч. посіб. / В.М. Гужва. - К. : КНЕУ, 2001. - 400 с.
5. *Демідов П.Г.* Комп'ютерні тренінгові системи в економіці : навч. метод. посіб. / П.Г. Демідов. - К. : КНТУ, 2005. - 240 с.

6. *Плескач В.П.* Інформаційні технології та системи : підруч. для студ. екон. спец. / В.П. Плескач, Ю.В. Рогушина, Н.П. Кустова. - К. : Книга, 2004. - 520 с.
7. *Пінчук Н.С.* Інформаційні системи і технології в маркетингу : навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Н.С. Пінчук, Г.П. Галузинський, Н.С. Орленко. - К. : КНЕУ, 2001. - 296 с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Інформаційні системи і технології в управлінні організацією

Мета вивчення дисципліни: формування у майбутніх менеджерів знань і навичок щодо сучасних інформаційних систем і технологій, їх раціонального використання, а також практичних навичок ефективного використання сучасних інформаційних технологій у процесі здійснення управлінської діяльності в організації.

Зміст: Уведення до інформаційних систем в управлінні організацією. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією. Типологія інформаційних систем у менеджменті організацій. Планування розвитку управлінських інформаційних систем. Управління інформаційними системами в організації. Системи підтримки прийняття управлінських рішень. Корпоративні інформаційні системи. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет. Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях. Безпека інформаційних систем. Автоматизовані системи управління, оброблення та аналізу інформації. Технології оброблення інформації. Математичне та інформаційне забезпечення автоматизованих систем аналізу інформації.

Information systems and technology in the management of the organization

Purpose of study of discipline: development of future managers the knowledge and skills in modern information systems and technologies, their management, as well as practical skills in effective use of modern information technologies in the implementation of management activities in an organization.

Contents of discipline: Introduction to information systems in managing the organization. Stages of development of information systems in managing the organization. Typology of information systems. Planning for the development of management information systems. Management information systems. Support system for management decision making. Corporate information systems. Information Resources on the Internet. Local and regional information networks. Security of information systems. Management information systems, information processing and analysis. Technology of information processing. Mathematical and Information Support of automated analysis.

Информационные системы и технологии у управлении организацией

Цель изучения дисциплины: формирование у будущих менеджеров знаний и навыков в области современных информационных систем и технологий, их рационального использования, а также практических навыков эффективного использования современных информационных технологий при осуществлении управленческой деятельности в организации.

Содержание дисциплины: Ввод в информационные системы в управлении организацией. Этапы развития и сущность информационных систем в управлении организацией. Типология информационных систем в менеджменте организаций. Планирование развития управленческих информационных систем. Управление информационными системами в организации. Системы поддержки принятия управленческих решений. Корпоративные информационные системы. Информационные ресурсы глобальной сети Интернет. Локальные и региональные информационные сети в современных организациях. Безопасность информационных систем. Автоматизированные системы управления, обработки и анализа информации. Технологии обработки информации. Математическое и информационное обеспечение автоматизированных систем анализа информации.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура, призначення й характеристика навчальної дисципліни та розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Основні особливості навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання наведено в таблицях 2.1 та 2.2.

Таблиця 2.1 – Структура, призначення та характеристика навчальної дисципліни за робочими навчальними планами денної форми навчання

Структура	Призначення	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 108	Спеціальність: 8.03060101 «Менеджмент і адміністрування» Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>магістр</i>	Статус дисципліни – <i>нормативна</i> Рік підготовки: 5-й Семестр: 9-й Лекції – 12 год. Лабораторні – 12 год. Практичні заняття – 24 год. Самост. робота – 60 год. Вид підсумкового контролю: <i>залік</i>

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 50 % до 50 %.

Таблиця 2.2 – Структура, призначення та характеристика навчальної дисципліни за робочими навчальними планами заочної форми навчання

Структура	Призначення	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 108	Спеціальність: 8.03060101 «Менеджмент і адміністрування» Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>магістр</i>	Статус дисципліни – <i>нормативна</i> Рік підготовки: 6-й Семестр: 11-й Лекції – 0 год. Лаборат. роботи – 10 год. Самостійна робота – 62 год. Вид підсумкового контролю: <i>залік</i>

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 10% до 90%.

Таблиця 2.3 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Семестр	Всього, кредит/годин	Години								Іспит (семестр)	Залік (семестр)
			Заняття з викладачем				Самостійна робота	у тому числі				
			Аудиторні	у тому числі				Контр. Роб	КП/КР	РГР		
				Лекції	Практичні	Лабораторні						
8.03060101 (МБО, МОМГ, МОМС, МОПЕК) (денна форма навчання)	9	3/108	48	12	24	12	60	–	–	–	–	9
8.03060101 (МБО, МОМГ, МОМС, МОПЕК) (заочна форма навчання)	11	2/72	10	–	–	10	62	+	–	–	–	11

2.2. Зміст дисципліни

2.2.1. Тематичний план дисципліни

Перед вивченням дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні організацією» студенти мають ознайомитись з програмою дисципліни, її структурою, методами й формами навчання, способами і видами контролю та оцінювання знань.

Тематичний план дисципліни «Інформаційні системи і технології в управлінні організацією» складається з одного модуля (розділу), що поєднує в собі два змістових модулі (ЗМ), які логічно об'єднують кілька елементів дисципліни.

Форми навчального процесу: лекційні заняття, лабораторні заняття та самостійна робота. Завданням самостійної роботи студентів є виконання контрольних робіт та опрацювання додаткової інформації для поглибленого вивчення дисципліни.

Зміст дисципліни розкривається у темах:

Модуль 1. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією

ЗМ 1. Етапи розвитку, сутність, типологія, планування ІС у менеджменті організацій. Системи ППУР. Корпоративні ІС. Мережеві технології ІС

Тема 1. Уведення до інформаційних систем в управлінні організацією

Роль ІС в управлінні сучасними організаціями. Реальний світ ІС. Ресурси і технології інформаційних систем. Глобальне інформаційне суспільство.

Основоположна роль інформаційних систем в управлінні організацією. Зростаюча цінність інформаційних технологій. Організації, що орієнтовані на роботу в Інтернеті. Конкурентні переваги підприємств, що використовують інформаційні технології. Значущість використання інформаційних технологій в управлінні організацією для здійснення бізнесу на міжнародному рівні.

Тема 2. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні організацією

Концепції розвитку та проектування ІС. Етапи розвитку ІС. Поняття ІС. Мета створення управлінських ІС. Завдання ІС. Традиційні ІС та автоматизовані ІС. Сутність автоматизованої системи управління. Переваги та недоліки використання автоматизованих систем управління. Складові компоненти управлінських ІС. Основні ресурси інформаційних систем: людські, апаратні, програмні, мережеві, інформаційні. Тенденції в інформаційних системах. Системи підтримки виконання операцій. Системи управління процесами. Системи підтримки прийняття управлінських рішень. Інші види ІС: експертні системи, системи управлінських знань, системи стратегічної інформації, системи бізнес інформації, інтегровані ІС.

Умови успішного функціонування менеджерських інформаційних систем.

Тема 3. Типологія інформаційних систем у менеджменті організацій

Перехід від традиційних до інтегрованих автоматизованих ІС у бізнесі. Основні структурні частини функціонування ІС у менеджменті організації: управління маркетинговою діяльністю, управління людськими ресурсами, управління фінансами, управління виробничими процесами, здійснення бухгалтерського обліку. Підтримка бізнес-процесів спеціалізованими ІС.

Типи ІС, що використовуються в організаціях з різноманітним спрямуванням основної діяльності. Маркетингові ІС. Інтерактивний маркетинг, введення автоматизованого продажу, реклама та товаропросування, цільовий маркетинг, маркетингові дослідження та прогнозування. Операційні ІС: комп'ютерно-інтегровані операції, автоматизовані системи виконання операцій, єдина операційна мережа, управління процесами, управління технологічним обладнанням. ІС по управлінню персоналом: стратегічне, тактичне та оперативне використання персоналу організації; постійні співробітники організації, навчання та розвиток персоналу. Фінансові ІС: управління грошовими потоками, управління інвестиціями, бюджетування, фінансове прогнозування та планування. Бухгалтерські ІС: облік платежів, облік розрахунків, ведення головної книги, складання балансу організації.

Тема 4. Планування розвитку управлінських інформаційних систем

Процеси організаційного планування ІС: основні етапи. Формування бізнес-шляхів розвитку організації для створення оптимальної архітектури ІС та оперативних планів. Системний підхід до планування менеджерських інформаційних систем. Методологія планування інформаційних систем:

підходи та сценарії. Моделі розвитку організації з використанням комп'ютерних пакетів підтримки прийняття управлінських рішень.

Планування реалізації процесу щодо впровадження ІС на підприємстві. Технічна та програмна підтримка ІС. Забезпечення послуг підтримки функціонування ІС: основні фактори. Управління організаційними змінами в процесі впровадження нових видів інформаційних технологій. Заходи щодо планування реалізації інформаційних ІС: тестування, збирання та введення необхідної документації, навчання персоналу, організація обслуговування інформаційних систем в організації.

Тема 5. Управління інформаційними системами в організації

Управління інформаційними ресурсами та технологіями. Стратегічна та оперативна спрямованість інформаційних технологій у бізнесі. Позитивні та проблемні аспекти функціонування ІС в організаціях. Принципи створення спеціалізованого структурного підрозділу з питань управління ІС організації. Організаційна та інформаційна технології. Основні ІС-систем: персонал, завдання, технології, культура, структурні компоненти та взаємовідносини в організації.

Концептуальна структура управління ІС в організації. Функціональна організаційна структура відділу інформаційного обслуговування. Принципи добору спеціалістів з ІС з метою формування бізнес-орієнтованої організаційної структури. Тенденції щодо змін в управлінні сучасними інформаційними системами. Управління людськими ресурсами у сфері інформаційних технологій. Розвиток кар'єри працівників відділу інформаційного обслуговування.

Тема 6. Системи підтримки прийняття управлінських рішень

Інформація, рішення та управління. Системи підтримки прийняття рішень. Сутність і компоненти системи підтримки прийняття рішень. Аналітичні методи та інструменти підтримки прийняття управлінських рішень. Методи аналізу «причина-наслідок», кореляційно-регресійний аналіз, аналіз тенденцій, оптимізація. Сфера використання системи підтримки прийняття рішень. Архітектура системи підтримки прийняття рішень. Види експертних систем. Складові експертних систем. Розвиток експертних систем. Вартість експертних систем. Використання технологій штучного інтелекту в управлінні організацією. Сучасний погляд на системи штучного інтелекту. Характеристики поведінки систем штучного інтелекту. Основна сфера застосування систем штучного інтелекту.

Тема 7. Корпоративні інформаційні системи

Аналіз сучасних корпоративних ІС, які пропонуються на ринку програмного забезпечення. Відповідність ІС вимогам ведення сучасного бізнесу та інтеграція у міжнародне середовище. Комплекси управлінських завдань, які дозволяють автоматизувати корпоративні ІС. Склад та характеристика основних елементів програмного продукту. Можливості ІС

задовольняти /інформаційні потреби менеджерів різних рівнів. Структура інформаційного забезпечення програмного продукту та можливості настроювання за вимогами конкретного підприємства. Автоматизація основних управлінських функцій: планування, організація, облік, контроль, координація. Автоматизація операційного управління, управління персоналом, управління документообігом, фінансами, маркетингом. Забезпечення «прозорості» операцій та захисту інформації від несанкціонованого доступу. Можливість інтеграції з іншими автоматизованими інформаційними системами управління. Система впровадження корпоративних програмних продуктів: пусконаладжувальні роботи. Абонентське обслуговування. Навчання користувачів. Надання консультацій. Розроблення плану автоматизації. Системне адміністрування. Гарантійне обслуговування.

Тема 8. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет

Бізнес та Інтернет: користувачі, комунікації та співпраця, електронна комерція, інтерактивний маркетинг. Основні принципи використання Інтернету організацією з метою здійснення своєї діяльності. Створення віртуальних компаній у межах міжнародної мережі. Вартість Інтернету для підприємств-користувачів. Інтернет- технології та формування бізнес-фокусу споживача. Основні схеми підключення до глобальної мережі. Принципи роботи провайдерів, що надають послуги підключення. Спеціальні інформаційні ресурси Інтернет, які надають можливість підтримки здійснення завдань маркетингової діяльності, управління фінансами, персоналом, документообігом.

Основи електронної комерції. Варіанти вибору технологічної архітектури для електронної комерції. Застосування електронної комерції у практичній діяльності підприємства. Ключові характеристики економічних моделей для електронної комерції. Взаємозв'язок електронної комерції із поведінкою споживача, бізнес-процесами та конкуренцією. Роздрібний продаж на Web-site. Управління ланцюгом постачальників. Електронні платежі та безпека. Електронне переміщення запасів.

Тема 9. Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях

Загальна характеристика комп'ютерної мережі Інтранет та Екстранет. Взаємозв'язок внутрішньої мережі підприємства із Екстранетом та Інтранетом. Застосування Інтранету сучасними компаніями: комунікації та співробітництво, управління бізнес-операціями. Ресурси Інтранет-технологій. Компоненти архітектури інформаційної технології Інтранет. Вартість Інтранету для сучасних компаній.

Роль Екстранету у діяльності сучасних компаній. Основне призначення Екстранету при виконанні бізнес-операцій. Майбутнє Інтранету та Екстранету. Інструменти здійснення електронних комунікацій. Електронна пошта. Інструменти проведення електронних конференцій. Голосові конференції. Відеоконференції. Телеконференції. Чатові системи.

***ЗМ 2.** Автоматизовані системи обробки й аналізу даних. Математичне й програмне забезпечення АСОІ.*

Тема 10. Безпека інформаційних систем

Питання безпеки та контролю інформаційних систем. Контроль уведення, оброблення та збереження інформації. Фізичний захист інформаційних систем. Безпека та захист мережі. Захист від фізичного втручання, від збою комп'ютерів. Процедурний контроль. Аудит і ІС. Етичні аспекти використання ІС. Ділова етика використання ІС. Соціальні аспекти. Особистість та умови праці в ІС. Захист особистої та комерційної таємниці. Комп'ютерна злочинність. Здоров'я працівників, особиста відповідальність.

Тема 11. Автоматизовані системи управління, оброблення та аналізу інформації

Стратегічна роль інформаційних технологій в управлінні. Автоматизовані системи управління. Автоматизовані системи оброблення інформації (АСОІ). Класифікація АСОІ. Автоматизовані системи аналізу інформації. Характеристика основних класів АСОІ. Складові АСОІ. Структура та складові АСОІ. Компоненти забезпечувальної та функціональної частин. Типові задачі автоматизованого оброблення економічної інформації. Постановка задач, розроблення алгоритмів та отриманий результатів.

Тема 12. Технології оброблення інформації

Інформаційні технології (ІТ) для аналізу економічної інформації та прийняття управлінських рішень. Сучасні технологічні засоби оброблення інформації. Технології централізованого та розподіленого оброблення інформації (комп'ютерні мережі, Інтернет). Використання стандартних математичних методів та програмних засобів для аналізу економічної інформації. Постановка задач, формування інформаційної бази, автоматизоване оброблення даних.

Тема 13. Математичне та інформаційне забезпечення автоматизованих систем аналізу інформації

Математичне забезпечення АСОІ. Класифікація математичного забезпечення. Основні складові математичного забезпечення. Функціональні задачі та їх програмне забезпечення. Інформаційна база (ІБ). Етапи розвитку інформаційних баз АСОІ. Бази даних, банки даних (БД) та системи управління БД (СУБД). Теорія нормалізованих відношень. Розподілені БД. Захист інформаційних ресурсів.

2.2.2. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Розподіл часу за змістовими модулями наведений у табл. 2.4, 2.5.

Таблиця 2.4 – Розподіл навчального часу дисципліни для студентів денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Практ.	Лаб.	СРС
Модуль 1	3/108	12	24	12	60
ЗМ1	1,5/54	6	12	6	30
ЗМ2	1,5/54	6	12	6	30

Таблиця 2.5 – Розподіл навчального часу дисципліни для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Практ.	Лаб.	СРСР
Модуль 1	2/72	–	–	10	62
ЗМ1	1/36	–	–	5	31
ЗМ2	1/36	–	–	5	31

2.2.3. План лекційного курсу

Таблиця 2.6 – План лекційного курсу з навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Об'єм в годинах	
		Денна	Заочна
Модуль 1. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією		12	
ЗМ 1. Етапи розвитку, сутність, типологія, планування ІС у менеджменті організацій. Системи ППУР. Корпоративні ІС. Мережеві технології ІС		6	
1	Уведення до ІС в управлінні організацією. Етапи розвитку та сутність ІС в управлінні організацією	1	
2	Типологія ІС у менеджменті організацій		
3	Планування розвитку УІС	2	
4	Управління ІС в організації		
5	Системи ППУР	2	
6	Корпоративні інформаційні системи		
7	Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет	1	
8	Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях		
ЗМ 2. Автоматизовані системи обробки й аналізу даних. Математичне й програмне забезпечення АСОІ		6	
9	Безпека інформаційних систем	1	
10	Автоматизовані системи управління, оброблення та аналізу інформації	2	
11	Технології оброблення інформації	2	
12	Математичне та інформаційне забезпечення автоматизованих систем аналізу інформації	1	

2.2.4. План лабораторних занять

План лабораторних робіт і практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання наведено у табл. 2.7, 2.8.

Таблиця 2.7 – План лабораторних занять

№ теми	Назва теми	Об'єм в годинах	
		Денна	Заочна
Модуль 1. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією		12	10
ЗМ 1. Етапи розвитку, сутність, типологія, планування ІС у менеджменті організацій. Системи ППУР. Корпоративні ІС. Мережеві технології ІС		6	5
1	Типологія ІС у менеджменті організацій. Бухгалтерські ІС (на прикладі «ІС:Бухгалтерія».	1	1
2	Управлінські ІС в організації «Оптимізація використання ресурсів засобами MS Project»; «Автоматизація процесів управління засобами Outlook»; «Автоматизація документообігу на базі сучасних ІТ»	1	1
3	Системи ППУР. Бюджетування робота з потоками платежів, на прикладі технологій «ІС»; «Імітаційне моделювання інвестиційних ризиків»; Статистичний аналіз на ПК	2	1
4	Корпоративні ІС Призначення та основні можливості КІС «Галактика», конфігурування й адміністрування ІС на прикладі метаданих «ІС:Предприятие»).	1	1
5	Інформаційні ресурси мережі Інтернет. Спеціалізовані інтернет-ресурси (чати, форуми, електронні видавництва, робота з онлайн документами, елементи віртуального офісу).	1	1
ЗМ 2. Автоматизовані системи обробки й аналізу даних. Математичне й програмне забезпечення АСОІ		6	5
7	Безпека інформаційних систем. Методи та ПЗ захисту даних. Методи контролю даних. Аудит ІС.	2	2
9	Технології оброблення інформації Обробка даних методами ЕТ: «Розробка моделей бізнес-процесів засобами MS Office та системи «ІС». Модель складських операцій; Модель касових операцій; Модель списання ТМЦ за методом FIFO;Бази даних, нормалізація даних, основи SQL)	2	2
10	Математичне та інформаційне забезпечення автоматизованих систем аналізу інформації. Спеціалізовані БД. Статистичний аналіз на ПК. Фінансовий аналіз на ПК	2	1

Таблиця 2.8 – План практичних занять

№ теми	Назва теми	Об'єм в годинах	
		Денна	Заочна
Модуль 1. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією		24	
ЗМ 1. Етапи розвитку, сутність, типологія, планування ІС у менеджменті організацій. Системи ППУР. Корпоративні ІС. Мережеві технології ІС		12	
1	Корпоративні інформаційні системи	2	
2	Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет	2	
3	Локальні та регіональні інформаційні мережі в сучасних організаціях	2	
4	Системи обліку. Робота з програмою «1С:Предприятие»	6	
ЗМ 2. Автоматизовані системи обробки й аналізу даних. Математичне й програмне забезпечення АСОІ		12	
5	Безпека інформаційних систем	4	
6	Автоматизовані системи управління, оброблення та аналізу інформації	4	
7	Робота з SQL	4	

2.2.5. Індивідуальні завдання

Тематика, зміст та обсяг у годинах щодо виконання індивідуальних завдань наведено в таблиці. 2.8.

Таблиця 2.8 – Індивідуальні завдання для самостійного виконання¹

№ п/п	Вид і тематика індивідуального завдання	Зміст	Обсяг, год.	
			Денна	Заочна
1	2	3	4	5
1	СР №1 «Оптимізація використання ресурсів засобами MS Project»	Робота з ресурсами в MS Project	6	4
2	СР №2 «Online-документи Google та їх використання»	Публікація звіту в документах Google	6	4
3	СР №3 «Розробка індивідуальної КСП засобами Outlook»	Індивідуальний та корпоративний Time-management	4	4
4	СР № 4 «Підготовка до роботи та налаштування параметрів системи 1С:Підприємство»	Робота з «1С»	4	4
5	СР № 5 «Робота з операціями та документами у програмі «1С:Підприємство»	– " –	4	6
6	СР № 6 «Аналіз звітів у програмі «1С:Підприємство»	– " –	4	8

¹ Завдання передбачають **поглиблене** вивчення з тих питань, що фігурують в переліку лабораторних робіт з аудиторного навантаження

Продовження табл. 2.8

1	2	3	4	5
7	СР № 7 «Робота з розсилками MS Office»	Групові документи	4	6
8	СР № 8 «Організація реєстрів документів у пакеті MS Office»	Майстер шаблонів	4	6
9	СР № 9 «Розробка моделей бізнес-процесів засобами MS Office та системи «1С». Модель складу	Комплексне використання MS Office і «1С:Предприятие»	4	4
10	СР № 10 «Розробка моделей бізнес-процесів засобами MS Office та системи «1С». Модель касових операцій	– " –	4	4
11	СР № 11 «Розробка моделей бізнес-процесів засобами MS Office та системи «1С». Модель списання ТМЦ за методом FIFO	– " –	4	4
12	СР № 12 «Імітаційне моделювання інвестиційних ризиків»	– " –	4	2
13	СР № 13 «Основи фінансового аналізу на ПК»	Спеціальні надбудови MS Office	4	2
14	СР № 14 «Інтернет та інтранет технології в сучасних інформаційних системах». Елементи віртуального офісу	Автоматизація документообігу. Інтернет-технології. Термінальний доступ.	4	4
Усього			60	62

2.3. Самостійна робота студента

Для опанування матеріалу дисципліни окрім лекційних, практичних та лабораторних занять студенти повинні виконати певну самостійну роботу. Зміст самостійної роботи, обсяг в годинах та необхідні літературні джерела наведено в табл. 2.9.

Таблиця 2.9 – План самостійної роботи

№	Назва теми та її зміст	Літературні джерела
1	2	5
Модуль 1. Інформаційні системи і технології в управлінні організацією		
1	СР №1. «Оптимізація використання ресурсів засобами MS Project»	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
2	СР №2. «Online-документи Google та їх використання»	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
3	СР №3. «Розробка індивідуальної системи КСП засобами Outlook»	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
4	СР № 4. «Підготовка до роботи та налаштування параметрів системи «1С:Підприємство»	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3

1	2	3
5	СР № 5. «Робота з операціями та документами у програмі «1С:Підприємство»	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
6	СР № 6. «Аналіз звітів у програмі «1С:Підприємство»	Л1–Л3
7	СР № 7. «Робота з розсилками MS Office»	Л1–Л3
8	СР № 8. «Організація реєстрів документів у пакеті MS Office»	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
9	СР № 9. «Розробка моделей бізнес-процесів засобами MS Office та системи «1С». Модель складу	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
10	СР № 10. «Розробка моделей бізнес-процесів засобами MS Office та системи «1С». Модель касових операцій	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
11	СР № 11. «Розробка моделей бізнес-процесів засобами MS Office та системи «1С». Модель списання ТМЦ за методом FIFO	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
12	СР № 12. «Імітаційне моделювання інвестиційних ризиків»	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3
13	СР № 13. «Фінансовий аналіз на ПК»	Л1–Л3
14	СР № 14. «Інтернет та інтранет технології в сучасних інформаційних системах». Розробка елементів віртуального офісу	Л1–Л3, Д1–Д3, М1–М3

Позначки в посиланнях: Л – основна навчальна література; Д – додаткові джерела; М – методичне забезпечення.

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни. Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить в наступних формах:

1. Оцінювання виконання самостійних робіт.
2. Проведення підсумкового письмового заліку.

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання наведено відповідно в 2.10.

Таблиця 2.10 – Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання

Види та засоби контролю	Розподіл	
	у балах	у відсотках
Модуль 1		
ЗМ 1. Етапи розвитку, сутність, типологія, планування ІС у менеджменті організацій. Системи ППУР. Корпоративні ІС. Мережеві технології ІС	30	30%
ЗМ 2. Автоматизовані системи обробки й аналізу даних. Математичне й програмне забезпечення АСОІ	30	30%
Залік	40	40 %
Всього за модулем 1	100	100 %

Для діагностики знань використовують модульно-рейтингову систему за 100-бальною шкалою оцінювання ECTS та національну 4-бальну систему оцінювання. Перерахування здійснюється за шкалою перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання (табл. 2.11).

Таблиця 2.11 – Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній вузівський рейтинг, %	100–91	90–71		70–51		50–0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> A	4 <i>добре</i> B, C		3 <i>задовільно</i> D, E		2 <i>незадовільно</i> FX, F	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> A	<i>дуже добре</i> B	<i>добре</i> C	<i>задовільно</i> D	<i>достатньо</i> E	<i>незадовільно*</i> FX*	<i>незадовільно</i> F**
ECTS, % студентів	A 10	B 25	C 30	D 25	E 10	FX*	F**
							<i>не враховується</i>

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів заочної форми навчання: поточний контроль – виконання і захист контрольної роботи; підсумковий контроль – залік.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни складається з основної, додаткової та методичної літератури, що подається у вигляді табл. 2.12.

Таблиця 2.12 – Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни

Позначення джерела	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2	3
Рекомендована основна навчальна література		
Л1	Вовчак І.С. Інформаційні системи та комп'ютерні технології в менеджменті / І.С. Вовчак. - Тернопіль: Карт-бланш, 2001.	ЗМ1-2
Л2	Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах : навч. посіб. / В.М. Гужва.-К.: КНЕУ, 2001. - 400 с.	ЗМ1-2

1	2	3
ЛЗ	<i>Гордієнко І.В.</i> Інформаційні системи і технології в менеджменті : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / І.В. Гордієнко. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : КНЕУ, 2003. - 259 с.	ЗМ1-2
Додаткові джерела		
Д1	<i>Демідов П.Г.</i> Комп'ютерні тренінгові системи в економіці : навч. метод, посіб. / П.Г. Демідов. - К. : КНТУ, 2005. - 240 с.	ЗМ1-2
Д2	<i>Плескач В.Л.</i> Інформаційні технології та системи : підруч. для студ. екон. спец. / В.Л. Плескач, Ю.В. Рогушина, Н.П. Кустова. - К. : Книга, 2004. - 520 с.	ЗМ1-2
Д3	<i>Пінчук Н.С.</i> Інформаційні системи і технології в маркетингу : навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Н.С. Пінчук, Г.П. Галузинський, Н.С. Орленко. - К. : КНЕУ, 2001. - 296 с.	ЗМ1-2
Методичне забезпечення		
М1	<i>Карпенко М.Ю., Уфимцева В.Б.</i> МВ до проведення лабораторної роботи «Контроль списання ТМЦ за методом ФІФО» з дисципліни «Комп'ютерний аудит» для студ. 3 курсу денної форми навчання освітньо-кваліф. рівня бакалавр, у галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит».. – Харків: ХНАГХ, 2010. – 19с.	ЗМ1-2
М2	<i>Карпенко М.Ю., Уфимцева В.Б., Момот Т.В.</i> МВ до самостійної роботи з дисциплін «Комп'ютерний аудит», «АРМ менеджера», «Управлінські інформаційні системи в аналізі і аудиті» та для дипломного проектування тема: «Планування задач у системі Outlook» (для студентів 3 курсу усіх форм навчання за напрямами підготовки 6.050106 «Облік і аудит», 5-6 курсу усіх форм навчання напрямів підготовки 0502- «Менеджмент» та 0501- «Економіка і підприємництво») . – Харків: ХНАГХ, 2009. – 39с.	ЗМ1-2
М3	<i>Карпенко М.Ю., Уфимцева В.Б.</i> Методичні вказівки до виконання лабораторної роботи з дисципліни «Інформаційні системи в менеджменті» «Робота з СУБД MS ACCESS» (для студентів 4,5 курсу усіх форм навчання напрямів підготовки 0502 (6.030601) «Менеджмент»)	ЗМ1-2

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ

1. Megapolis. «Документообіг».
2. Програма «Канцелярія».
3. Програма «Кадри». .
4. «ІС: 8» для України «Управління торгівлею».
5. Парус. Модуль «Парус-менеджмент та маркетинг».
6. «Галактика».
7. MS Project

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та
робоча програма навчальної дисципліни
«Інформаційні системи і технології в управлінні організацією»
(для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальності
8.03060101 – «Менеджмент організацій і адміністрування»)

Укладачі: **КАРПЕНКО** Микола Юрійович,
УФИМЦЕВА Вікторія Борисівна

В авторській редакції
Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2012, поз. 307 Р

Підп. до друку 23.03.2012 р.	Формат 60x84/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 1,3
Тираж 10 пр.	Зам. № 8717

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.